

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o službi v Slovenski vojski obsega:

- Zakon o službi v Slovenski vojski – ZSSloV (Uradni list RS, št. 68/07 z dne 30. 7. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-I (Uradni list RS, št. 58/08 z dne 10. 6. 2008).

ZAKON O SLUŽBI V SLOVENSKI VOJSKI (ZSSloV)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon določa načela opravljanja vojaške službe, ureja način izvajanja nalog Slovenske vojske, temeljne odnose pri izvajanju vojaške službe, posebne pravice, obveznosti in odgovornosti pripadnikov Slovenske vojske med opravljanjem vojaške službe in celostno skrb za pripadnike Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: Slovenska vojska ali vojska).

(2) Ta zakon se smiselno uporablja tudi za pripadnike pogodbene rezervne sestave in druge pripadnike rezervne sestave, kadar so vpoklicani v vojaško službo zaradi opravljanja nalog Slovenske vojske.

2. člen (uporaba zakona)

(1) Za urejanje vprašanj v zvezi z vojaško službo ali delom v Slovenski vojski, ki z Zakonom o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: Zakon o obrambi) in tem zakonom niso urejena, se uporabljajo predpisi o javnih uslužbencih.

(2) Poklicno opravljanje vojaške službe v stalni sestavi Slovenske vojske oziroma vpoklic pripadnikov pogodbene rezervne sestave v vojaško službo se šteje za posebno obliko izvajanja z ustavo določene dolžnosti do obrambe države, kot sicer velja za vse pripadnike rezervne sestave pod pogoji, ki jih določata Zakon o obrambi in Zakon o vojaški dolžnosti (Uradni list RS, št. 108/02 – uradno prečiščeno besedilo).

3. člen (pomen pojmov)

(1) V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Pripadnik ali pripadnica Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: pripadnik) je vojaška ali civilna oseba, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za opravljanje vojaške službe

- oziroma delo v Slovenski vojski, ter vojaška ali civilna oseba, ki se je zaposlila v vojski pred 14. januarjem 1995, vključno s pripadnikom rezervne sestave, kadar je vpoklican v vojaško službo.
2. Vojaška oseba je oseba, ki kot vojak ali vojakinja (v nadaljnjem besedilu: vojak), podčastnik ali podčastnica (v nadaljnjem besedilu: podčastnik), častnik ali častnica (v nadaljnjem besedilu: častnik) ter vojaški uslužbenec ali vojaška uslužbenka (v nadaljnjem besedilu: vojaški uslužbenec) poklicno opravlja vojaško službo ter vojak med služenjem vojaškega roka oziroma pripadnik rezervne sestave, kadar je vpoklican v vojaško službo.
 3. Civilna oseba je oseba, ki poklicno opravlja strokovno tehnične in druge naloge v Slovenski vojski, za katere niso potrebna vojaška strokovna znanja in vojaška izobrazba.
 4. Formacijska dolžnost je določena funkcionalna dolžnost v formaciji poveljstva, enote ali zavoda s predpisanimi kadrovskimi in drugimi pogoji za njeno opravljanje.
 5. Službena pot je z zakonom in Pravili službe v Slovenski vojski (v nadaljnjem besedilu: pravila službe) urejen postopek, po katerem pripadnik posreduje nadrejenim svoje prošnje, predloge in zahteve ter ugovarja sprejetim odločitvam v zvezi z njegovim položajem, nalogami in drugimi vprašanji v zvezi z vojaško službo.
 6. Razporeditev vojaške osebe je postopek, določen z Zakonom o obrambi, za kadrovske popolnjevanje formacij, ki obsega imenovanje vojaške osebe za določen ali za nedoločen čas na formacijsko dolžnost z aktom vodenja ali poveljevanja in izdajo odločbe ali drugega akta, s katerim se uredijo delovno-pravne posledice imenovanja.
 7. Nadrejena ali nadrejeni (v nadaljnjem besedilu: nadrejeni) je tista vojaška oseba, ki ima pristojnost poveljevanja.
 8. Podrejena ali podrejeni (v nadaljnjem besedilu: podrejeni) je tista vojaška oseba, ki je dolžna izvrševati prejeta povelja.
 9. Povišana pripravljenost je potrebno ali zahtevano stanje v poveljstvu, enoti ali zavodu v miru, med izvajanjem nalog Slovenske vojske zunaj države, med pripravljenostjo ali izvajanjem nalog kolektivne obrambe v skladu z načrti v okviru zavezništva ter v izrednem ali vojnem stanju, ki izraža sposobnost, da poveljstvo, enota ali zavod v skladu z načrti uporabe organizirano in pravočasno začne izvajati zaukazano delovanje, ne glede na razmere, kraj ali nasprotnika. Za povišano pripravljenost se šteje tudi čas po sprejemu odločitve, da se napoti na izvrševanje nalog določena enota, ki je dana na razpolago za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, v obdobju šestih mesecev ali krajšem obdobju pred opravljanjem vojaške službe izven države. Povišana pripravljenost v miru se uvede s pisnim ukazom načelnika ali načelnice Generalštaba Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: načelnik generalštaba). Povišana pripravljenost poveljstev, enot in zavodov izraža zlasti njihovo večjo bojno pripravljenost in se šteje za najpomembnejšo nalogo Slovenske vojske.
 10. Zavezništvo je celota organizacijskih, funkcionalnih, tehničnih in drugih odnosov ter dejavnosti med podpisnicami Severnoatlantske pogodbe.

(2) V tem zakonu uporabljeni pojmi vojaška obramba, stalna sestava, rezervna sestava, vojaška služba, vojak, podčastnik, častnik, vojaški uslužbenec, vojaška disciplina, formacija, imenovanje, razporeditev na drugo formacijsko dolžnost, pravila službe, akti vodenja in poveljevanja, izredno ali vojno stanje in drugi, imajo enak pomen kot v Zakonu o obrambi.

4. člen **(kodeks vojaške etike)**

Slovenska vojska ima svoj kodeks vojaške etike, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) in ki so ga pripadniki dolžni spoštovati pri opravljanju vojaške službe.

II. NAČELA OPRAVLJANJA VOJAŠKE SLUŽBE

5. člen (načelo pripadnosti)

Pripadnik s svojim ravnanjem in vedenjem vedno in povsod izraža spoštovanje do ostalih pripadnikov in pripadnost svoji enoti, Slovenski vojski in Republiki Sloveniji.

6. člen (načelo častnega ravnanja)

Pripadnik pri opravljanju vojaške službe ravna častno v skladu s kodeksom vojaške etike Slovenske vojske in pravili službe.

7. člen (načelo varstva mladoletnih)

Vojaške službe, niti drugega dela v vojski, ne sme opravljati oseba, ki je mlajša od 18 let.

8. člen (načeli enostarešinstva in subordinacije)

Pripadnik mora dosledno spoštovati načeli enostarešinstva in subordinacije ter pravila službe.

9. člen (spoštovanje vojaške discipline)

Pripadnik opravlja vojaško službo brezpogojno, natančno, pravilno in pravočasno, v skladu s predpisi, pravili službe ter akti vodenja in poveljevanja. Podrejeni ne razpravljajo o odločitvah nadrejenih, razen kadar je k temu poklican oziroma če je to v skladu s pravili službe.

10. člen (utrjevanje tovarištva)

Pripadnik utrjuje tovarištvo v enoti in moštvu ter spoštuje pravice in dolžnosti drugih vojaških oseb ter oseb, ki niso pripadniki Slovenske vojske. Nadrejeni in podrejeni si med seboj izražajo spoštovanje in medsebojno zaupanje. Nadrejeni z lastnim zgledom razvija zavest tovarištva in krepi povezanost pripadnikov v vojaškem kolektivu.

11. člen (skrb za podrejene)

Nadrejeni skrbi za podrejene in glede na svoje pristojnosti pomaga družinam podrejenih, če to podrejeni ali njegova družina želi. Podrejenim mora zagotavljati čim boljše pogoje za delo.

12. člen
(načelo strokovnosti)

Pripadnik izvršuje naloge strokovno, vestno in pravočasno. Pri svojem delu ravna po pravilih vojaške stroke in se v ta namen stalno izobražuje, usposablja in izpopolnjuje.

13. člen
(načelo dobrega gospodarja)

Pripadnik mora gospodarno, skrbno in učinkovito uporabljati oborožitev, vojaško in drugo opremo ter javna sredstva, ki so mu zaupana.

14. člen
(načelo tajnosti)

Pripadnik mora varovati tajne podatke v skladu s predpisi, ne glede na to, kako se je z njimi seznanil. Dolžnost varovanja tajnih podatkov velja tudi po prenehanju vojaške službe, vse dokler pripadnik te dolžnosti ni razrešen.

15. člen
(načelo enakopravne dostopnosti)

Pri zaposlovanju, imenovanju in razporejanju na drugo formacijsko dolžnost ali delo je zagotovljena enakopravna dostopnost dolžnosti za vse kandidate pod enakimi pogoji, ne glede na njihov spol. Zagotovljena je enakost in enakopravnost pripadnikov med opravljanjem vojaške službe ne glede na kakršnekoli osebne okoliščine, spol, versko prepričanje in drugo. Med opravljanjem vojaške službe ali v uniformi se pripadnik ne sme udeleževati prireditve ali aktivnosti, ki spodbujajo nestrpnost do drugih ali razlikovanje na katerikoli osebni okoliščini.

16. člen
(načelo prepovedi političnega delovanja)

Pripadnik Slovenske vojske med službenim časom in dejanskim opravljanjem vojaške službe ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank, razen če ne gre za opravljanje službenih zadev. Pripadnik se v uniformi ne sme udeleževati političnih shodov.

17. člen
(načelo ekološke ozaveščenosti)

Pripadnik mora ravnati ekološko ozaveščeno in tako vplivati tudi na sodelavce.

18. člen
(načelo prepovedi izražanja intimnih čustvenih razmerij)

Pripadnik med službenim časom in dejanskim opravljanjem vojaške službe ne sme izražati intimnih čustvenih razmerij do drugih pripadnikov istega ali različnega spola na način, ki bi lahko negativno vplival na vojaško službo, odnose v njej in vojaško disciplino.

III. NAČIN IZVAJANJA NALOG SLOVENSKE VOJSKE

19. člen (naloge)

Naloge Slovenske vojske, določene v Zakonu o obrambi, se izvajajo na način in v obliki, določeni s tem zakonom, mednarodnimi pogodbami oziroma pravili mednarodnih organizacij, katerih članica je Republika Slovenija.

20. člen (vojaško izobraževanje in usposabljanje)

(1) Vojaško izobraževanje in usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe države izvaja Slovenska vojska:

- z organiziranjem in izvajanjem vojaškega izobraževanja in usposabljanja pripadnikov, poveljstev, enot in zavodov v okviru Slovenske vojske, ministrstva, pristojnega za obrambo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), javnega izobraževalnega sistema ter v ustreznih šolah in organizacijah izven države;
- z usposabljanjem poveljstev in enot v okviru Slovenske vojske, v zavezništvu in v drugih mednarodnih organizacijah izven države;
- z usposabljanjem med prostovoljnimi ali obveznimi vojaškimi roki ali med pogodbeno ali obvezno službo v rezervni sestavi v skladu z zakonom;
- z organiziranjem in usposabljanjem kadrovske sestave v skladu z načrti, ki predstavljajo dodatne zmogljivosti za popolnjevanje ali povečevanje vojne sestave vojske;
- s sodelovanjem s podčastniško in častniško, veteransko in drugimi nevladnimi organizacijami, ki opravljajo dejavnost v javnem interesu na področju obrambe in katerih dejavnosti so pomembne za usposobljenost pripadnikov ter državljanov in državljanek za vojaško obrambo države.

(2) Slovenska vojska predstavlja in seznanja državljane ter državljanke (v nadaljnjem besedilu: državljani) in javnost s svojo organizacijo, aktivnostmi in delovanjem z namenom spodbujanja pripravljenosti državljanov za vojaško obrambo v primeru potrebe, pridobivanja kandidatov in kandidatke (v nadaljnjem besedilu: kandidat) za delo v vojski ter za sodelovanje v različnih oblikah usposabljanja državljanov za vojaško obrambo države.

(3) Organizacija in izvajanje vojaškega izobraževanja poteka v skladu z Zakonom o obrambi in predpisi, ki urejajo srednje poklicno in strokovno izobraževanje ter višje strokovno in visokošolsko izobraževanje ter podiplomski študij.

(4) Izobraževalne programe srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter višješolske študijske programe za vojaške poklice sprejme minister oziroma ministrica, pristojna za obrambo (v nadaljnjem besedilu: minister) po predhodnem mnenju Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje oziroma za višješolske študijske programe po predhodnem mnenju komisije za akreditacijo.

(5) Poklicne standarde za poklice v Slovenski vojski določa minister po predhodnem mnenju Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

(6) Preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij na vojaškem področju se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja nacionalne poklicne kvalifikacije.

(7) Slovenska vojska se pripravlja, izobražuje in usposablja v miru za opravljanje vseh nalog za obrambo države samostojno in v okviru zavezništva, za izvrševanje obveznosti, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter drugih nalog v skladu z Zakonom o obrambi in tem zakonom.

21. člen **(pripravljenost in vojaška obramba)**

(1) Slovenska vojska zagotavlja in prispeva k varnosti in stabilnosti s svojim načrtnim razvojem in delovanjem, vzdrževanjem pripravljenosti, vojaško diplomacijo, sodelovanjem z drugimi vojaškimi organizacijami, spoštovanjem dogovorjenega obsega oboroževanja, preprečevanjem širjenja orožij za množično uničevanje, nadzorom oborožitve in razorožitve, nadzorom drugih vojaških organizacij ter izvajanjem drugih verifikacijskih dejavnosti.

(2) Potrebno in zahtevano pripravljenost za izvajanje z zakonom določenih nalog Slovenska vojska zagotavlja v skladu z načrti uporabe, neprekinjenim delovanjem določenih služb in bojnih sistemov, pripravljenostjo določenih poveljstev, enot in služb v skladu s skupnimi načrti obrambe v okviru zavezništva oziroma drugih mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami ter zahtevano pripravljenostjo za izvajanje nalog v skladu z varnostnimi razmerami na podlagi odločitev pristojnih organov vodenja in poveljevanja.

(3) Vojaško obrambo države izvaja Slovenska vojska v skladu z načrti uporabe samostojno in v skladu z načrti zavezništva v okviru kolektivne obrambe oziroma prevzetimi obveznostmi z mednarodnimi pogodbami.

22. člen **(izvajanje mednarodnih obveznosti)**

(1) Slovenska vojska izvršuje obveznosti, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami:

- z delovanjem vojaške diplomacije;
- s sodelovanjem v operacijah, misijah in drugih oblikah delovanja, primernih za preprečevanje sporov, ohranjanje, vsiljevanje in vzdrževanje miru ter v kolektivni obrambi;
- s sodelovanjem in delovanjem v skupnih poveljstvih in enotah zavezništva oziroma drugih mednarodnih organizacij;
- s sodelovanjem in delovanjem v organih, predstavništvih ali službah mednarodnih organizacij;
- s sodelovanjem v skupnih poveljstvih in enotah, ustanovljenimi z drugimi državami;
- z nudenjem vojaške pomoči v oborožitvi, vojaški opremi ali v drugi obliki;
- z nudenjem humanitarne pomoči ali pomoči za izvajanje humanitarnih dejavnosti;
- s sodelovanjem v dejavnostih za preprečevanje terorističnih in drugih pojavov ogrožanja stabilnosti in varnosti.

(2) Ukrepi, naloge in druge dejavnosti za izvajanje nalog iz prejšnjega člena in prejšnjega odstavka kot oblike odzivanja države na krize ali krizne razmere izven države se načrtujejo v načrtih uporabe vojske. Vlada določi poleg ukrepov in nalog po ministrstvih ter dejavnostih in drugih nosilcih kot del načrtov oziroma priprav na ukrepe za pripravljenost tudi ukrepe in naloge Slovenske vojske, ki se izvajajo v skladu z odločitvami ali obveznostmi, prevzetimi v mednarodnih organizacijah z mednarodnimi pogodbami, zlasti pri samostojnem

odzivanju države ali v sodelovanju z drugimi državami na krize ali krizne razmere praviloma izven države.

23. člen (sodelovanje ob naravnih in drugih nesrečah)

Slovenska vojska glede na svojo organizacijo in opremljenost sodeluje pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, skupaj z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč, pri iskanju in reševanju iz zraka, na morju in na kopnem ter pri evakuaciji slovenskih državljanov, ki so neposredno ogroženi v drugi državi.

24. člen (podpora policiji in druge naloge)

Slovenska vojska v skladu z zakonom in ustreznimi načrti lahko sodeluje s policijo pri varovanju državne meje, pri varovanju določenih objektov ali območij ter izvajanju drugih nalog oziroma nudi pomoč drugim državnim organom v okviru svojih zmogljivosti.

25. člen (omejitve pri opravljanju vojaške službe izven države)

(1) Slovenska vojska naloge izven države izvaja v skladu z Zakonom o obrambi in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, mednarodnimi pogodbami, načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava ter v skladu s pravili, ki veljajo znotraj zavezništva, in pravili, ki veljajo v drugih mednarodnih organizacijah, v okviru katerih se naloge izvajajo.

(2) Slovenska vojska pri izvajanju nalog izven države lahko opravlja tudi naloge, ki jih v Republiki Sloveniji ne opravlja, če je opravljanje takih nalog predvideno v okviru operacije, misije ali druge oblike delovanja vojske, na katero so pripadniki napoteni in če so pripadniki usposobljeni za opravljanje takih nalog.

(3) Vlada lahko skupaj z enoto ali drugo sestavo Slovenske vojske na izvajanje nalog izven države napoti tudi civilne strokovnjake ali vključi civilne zmogljivosti.

(4) Vlada lahko odloči o vrsti nalog ali omejitvah pri izvajanju nalog, ki jih bodo pripadniki opravljali med vojaško službo oziroma delovanjem v drugi državi. Vlada po potrebi določi pristojnosti in naloge, ki jih ima enota ali druga sestava Slovenske vojske v zvezi z delom civilnih strokovnjakov oziroma uporabo civilnih zmogljivosti.

(5) Slovenska vojska in njeni pripadniki v drugi državi ne smejo izvršiti ukazov in odločitev, ki so v nasprotju z načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava oziroma če bi to pomenilo kaznivo dejanje po predpisih Republike Slovenije.

IV. POVELJEVANJE

1. Poveljevanje in izvrševanje ukazov

26. člen (organizacija poveljevanja)

(1) Slovenska vojska je organizirana hierarhično tako, da je v njej zagotovljeno učinkovito in smotrno vodenje in poveljevanje. Odnos med nadrejenimi in podrejenimi je bistveni del vodenja in poveljevanja.

(2) Z organizacijo poveljevanja po načelu enostarešinstva se določajo nadrejeni in podrejeni. Vsaka vojaška oseba mora ves čas vedeti, komu je podrejena in kako so razmejene pristojnosti.

(3) Smotrna ureditev poveljevanja po načelu subordinacije mora zagotavljati vsakemu poveljniku ali poveljnici (v nadaljnjem besedilu: poveljnik) možnost uresničevanja nalog, ki so v njegovi pristojnosti. Nadrejeni je dolžan v potrebnem obsegu podrejenemu zagotoviti informacije za izvedbo nalog.

(4) Temeljna načela poveljevanja ureja Zakon o obrambi.

27. člen **(pristojnost poveljevanja)**

(1) Pristojnost poveljevanja imajo nadrejeni, njihovi namestniki ali namestnice (v nadaljnjem besedilu: namestnik) in tisti, ki jih nadrejeni za to pooblasti. Vojaške osebe, pristojne za poveljevanje, in razmerja med njimi natančneje določajo pravila službe.

(2) Poveljujoči vedno določi svojega namestnika in uredi pristojnost poveljevanja za eno stopnjo nižje.

(3) Nepooblaščenno poveljevanje se kaznuje.

28. člen **(poveljevanje in akti vodenja)**

(1) Poveljevanje se izvaja z akti poveljevanja, ki morajo biti skladni s predpisi, akti vodenja in pravili službe.

(2) Po tem zakonu so akti vodenja smernice, obvezne usmeritve, odredbe in navodila. Akti vodenja so tudi pravila službe, pravila za bojno in drugo delovanje, postrojivna pravila in pravila za štabno delo.

(3) Smernice določajo splošno izvajanje dejavnosti na določenem področju za daljše časovno obdobje ali splošne usmeritve za ravnanje in delo v daljšem časovnem obdobju.

(4) Obvezne usmeritve določajo najpomembnejše obvezne usmeritve za določene dejavnosti ali ravnanje glede posameznih vprašanj ali nalog.

(5) Odredba podrobno ureja le določeno vprašanje, dejavnost ali ravnanje.

(6) Navodilo določa zlasti organizacijske rešitve, postopke in načine izpolnjevanja posameznih pomembnih nalog ali celovitih dejavnosti po pravilih vojaške ali druge stroke.

(7) Pravila za bojno in drugo delovanje določajo taktične postopke posameznikov, skupin, enot in poveljstev pri opravljanju bojnih in nebojnih nalog. Pravila za bojno in drugo delovanje, postrojivna pravila in pravila za štabno delo izda minister na predlog načelnika generalštaba.

29. člen **(akti poveljevanja)**

(1) Akti poveljevanja, ki jih izdajajo načelnik generalštaba in drugi poveljniki, so direktive, odločitve, načrti, standardni operativni postopki, ukazi, povelja, pravila in tehnična navodila.

(2) Direktiva določa širše naloge, organizacijske in druge rešitve ter postopke in načine za njihovo uresničevanje v daljšem časovnem obdobju. Direktive izdaja načelnik generalštaba in poveljniki, ki jih načelnik generalštaba pooblasti.

(3) Odločitev določa ali ureja konkretno ravnanje ali ukrepanje v določenih razmerah, času in prostoru.

(4) Načrt določa organizacijske, kadrovske, tehnične in druge rešitve, cilje ali naloge in dejavnosti za določeno poveljstvo ali enoto oziroma delo in uporabo enot.

(5) Standardni operativni postopek je akt poveljevanja, s katerim poveljnik predpisuje način izvedbe dejavnosti pri nalogah, ki se pogosto ponavljajo. Z njim se določa postopke običajnih opravil ali postopke pri izvedbi bojnih in drugih nalog, s katerimi se želi zagotoviti usklajenost izvedbe nalog v podrejenih enotah.

(6) Ukaz ureja celovite dejavnosti, povezane z delom ali uporabo oziroma popolnjenjem enot.

(7) Povelje določa konkretno ravnanje vojaških oseb. Izdaja se kratko in ustno.

(8) Pravila določajo temeljne rešitve za ravnanje in ukrepanje, ki so nujne za organizirano, načrtno in usklajeno ravnanje ali ukrepanje pri opravljanju vojaške službe in vojaških dolžnosti.

(9) Tehnično navodilo določa zlasti tehnološke ali tehnične rešitve, postopke in načine izvajanja posameznih nalog ali dejavnosti.

(10) O uvedbi standardnih operativnih postopkov v Slovenski vojski, ki se uporabljajo v zavezništvu ali v mednarodnih organizacijah, v okviru katerih opravlja naloge Slovenska vojska, odloča načelnik generalštaba. Načelnik generalštaba odloča tudi o uvedbi kodifikacijskih in drugih oznak, ki se uporabljajo v zavezništvu. O uvedbi standardov, ki se uporabljajo v zavezništvu, odloča minister na predlog načelnika generalštaba oziroma predstojnika službe ali druge organizacijske enote ministrstva, v kateri se izvaja dejavnost, na katero se standard nanaša, v skladu z akti, ki urejajo standardizacijo v ministrstvu ali na obrambnem področju.

30. člen **(izdajanje aktov poveljevanja)**

(1) Akti poveljevanja (v nadaljnjem besedilu: ukaz) razen povelij, od načelnika generalštaba do poveljnika bataljona ali njemu enake enote, se praviloma izdajajo pisno. Če pisnega ukaza zaradi nastalih razmer ni mogoče izdati, se ga izda ustno in zabeleži s podpisom izdajatelja v dnevnik dežurnega enote in v dnevnik tiste enote, ki je ukaz prejela. Način, obliko in vsebino pisnih ukazov urejajo pravila štabnega dela in drugi akti. Poveljnik skupine, oddelka, voda in čete praviloma poveljuje ustno.

(2) Poveljniki iz prejšnjega odstavka morajo izdati ukaz pisno, če ima delovno-pravne posledice, večje materialne posledice ali se z njim urejajo druga pomembna

vprašanja dela in opravljanja vojaške službe, zaščita življenj in zdravja moštva, uporaba enot in podobno.

31. člen **(izvrševanje aktov vodenja in poveljevanja)**

(1) Nadrejeni skrbijo za to, da se akti vodenja in poveljevanja izvršujejo dosledno in popolno, ne glede na to, kdo jih je izdal. Sami preverjajo njihovo izvajanje in če ugotovijo pomanjkljivosti, ustrezno ukrepajo.

(2) Nadrejeni skrbijo zato, da se prepreči kakršnekoli oblike šikaniranja, diskriminacije, vključno z vsemi oblikami spolnega nadlegovanja ali ustvarjanja zastrašujočega, sovražnega, sramotilnega ali žaljivega okolja za podrejene, na podlagi njihovih osebnih okoliščin.

32. člen **(izvrševanje ukazov)**

(1) Ukaz mora vojaška oseba izvršiti brez ugovaranja, razen v primerih, ki jih določata Zakon o obrambi in ta zakon, ko lahko vojaška oseba izvršitev ukaza odkloni.

(2) Če vojaška oseba ne dobi ustreznega ukaza ali ga zaradi objektivnih vzrokov ne more dobiti, mora ukrepati v skladu s položajem in splošnimi načeli, ki temeljijo na odločitvi nadrejenega ter interesih Slovenske vojske in obrambe države. Takoj ko razmere dopuščajo, podrejeni poroča nadrejenemu o svojem ukrepanju.

(3) Vojaške osebe lahko zoper ukaz ugovarjajo po službeni poti, vendar morajo ukaz izvršiti brez odlašanja.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe v Slovenski vojski.

33. člen **(odklonitev ukaza)**

(1) V miru lahko vojaška oseba, poleg primerov, določenih v Zakonu o obrambi, odkloni tudi izvršitev ukaza, če ta pomeni neposredno nevarnost za njeno zdravje in življenje, ne gre pa za izvajanje pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, za sodelovanje v mednarodnih obveznostih oziroma za opravljanje bojnih nalog v miru. O odklonitvi ukaza mora tisti, ki je ukaz izdal, takoj obvestiti nadrejenega, ki dokončno odloči o izdanem ukazu.

(2) V skladu s prejšnjim odstavkom vojaška oseba lahko odkloni izvršitev ukaza samo, če se ukaz nanaša na:

- delo s strupenimi ali kako drugače hudo škodljivimi snovmi brez zaščitnih sredstev in za katero vojaška oseba ni strokovno usposobljena;
- če pri izvrševanju ukaza ni mogoče zagotoviti niti najnujnejših varnostnih ukrepov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko vojaška oseba izjemoma v miru odkloni izvršitev ukaza tudi, če bi izvršitev ukaza po njenem prepričanju pomenila storitev prekrška in bi bilo zaradi izvršitve ukaza neposredno ogroženo njeno življenje. Vojaška oseba mora pred tem nadrejenega opozoriti, da bi z izvršitvijo ukaza storila prekršek in da bi bilo zato ogroženo njeno življenje. O odklonitvi ukaza mora tisti, ki je ukaz izdal, takoj obvestiti nadrejenega, ki dokončno odloči o izdanem ukazu.

34. člen **(prepoved poniževanja, sramotenja in žaljenja)**

(1) Nadrejeni ne sme izdati ukaza, ki temelji na spolu, veroizpovedi ali katerikoli drugi osebni okoliščini podrejenega, s katerim se fizično, verbalno ali kako drugače ponižuje, sramoti oziroma žali dostojanstvo podrejenega.

(2) Podrejeni mora ukaz iz prejšnjega odstavka izvršiti, vendar pred izvršitvijo seznaniti nadrejenega, da bo ukazu ugovarjal po službeni poti pri višje nadrejenem v skladu s tem zakonom.

(3) Višje nadrejeni o ugovoru iz prejšnjega odstavka odloči takoj, ko je to mogoče, najkasneje pa v rokih, določenih s tem zakonom.

35. člen **(dolžnost poročanja)**

O izvršitvi vsakega ukaza je treba takoj ko je to mogoče ali ob z ukazom določenem času poročati tistemu, ki je ukaz izdal.

2. Službena pot za obravnavo predlogov, ugovorov, prošenj, zahtev in pritožb

36. člen **(službena pot)**

(1) Službena pot je redni način komuniciranja v skladu z načelom enostarešinstva. Vsa poveljstva, enote, zavodi in vojaške osebe so v službenih zadevah dolžne upoštevati službeno pot. Ta poteka v skladu z ureditvijo poveljevanja in v njej ni mogoče preskočiti nobene vmesne stopnje. Službena pot v zvezi s predlogi, ugovori, prošnjami, zahtevami in pritožbami (v nadaljnjem besedilu: vloga) obsega odločitve nadrejenega in na podlagi pritožbe še višje nadrejenega in se s tem zaključí.

(2) Službena pot poteka od poveljnika do poveljnika v zvezi z zadevami, ki so v njihovi pristojnosti, v drugih primerih pa od podrejenega do nadrejenega poveljstva. Službena pot med člani istega poveljstva lahko poteka izjemoma neposredno tudi s preskakovanjem vmesnih stopenj, če je tako določeno s pravili službe.

(3) Službeno pot uporabljajo tudi civilne osebe v vojski.

37. člen **(odstop od službene poti)**

(1) Odstop od službene poti je dovoljen le v primerih iz 34. člena tega zakona ali kadar gre za službene zadeve, pri katerih bi drugačno ravnanje ogrozilo varnost moštva, varnost oborožitve in vojaške opreme, povzročilo veliko materialno ali drugo škodo ali ogrozilo interese Slovenske vojske in obrambe države. Vojaška oseba, ki odstopi od službene poti, mora o tem seznaniti nadrejenega takoj, ko je to mogoče.

(2) Neupravičen odstop od službene poti se kaznuje kot težja kršitev vojaške discipline zaradi opuščanja predpisanih postopkov, ki povzroči večje škodljive posledice.

38. člen (pravica do ugovora)

(1) Vojaška oseba lahko med opravljanjem vojaške službe ustno ali pisno vlaga ugovore po službeni poti. Ugovori se lahko nanašajo na izdane akte vodenja in poveljevanja, vendar le v delu, ki se neposredno nanaša na vojaško osebo, ki vlaga ugovor na službene zadeve ali ravnanje druge vojaške osebe ali nadrejenih v zvezi s službenimi zadevami. Ugovor ne zadrži izvršitve sprejetega akta vodenja in poveljevanja, razen v primerih, določenih v 33. členu tega zakona. Ugovor se lahko vloži v petih dneh od dneva prejema akta vodenja in poveljevanja oziroma od dneva, ko je nastal razlog, zaradi katerega se vlaga ugovor. V skladu z določbami tega člena vojaška oseba vlaga v službenih zadevah tudi predloge, prošnje in zahteve.

(2) Vojaške osebe vlagajo ugovore neposredno nadrejenim, ki imajo pooblastilo za odločanje. Prvi pooblaščenici za odločanje je poveljnik voda ali njemu enake enote.

(3) Vojaška oseba, ki želi ugovor podati ustno, zaprosi nadrejenega za uradni razgovor. Njena prošnja se vpiše v knjigo za uradne razgovore. Knjigo uradnih razgovorov vodi nadrejeni.

(4) Nadrejeni mora podrejenega sprejeti na uradni razgovor v petih dneh od dneva vpisa prošnje v knjigo za uradne razgovore. V nujnih primerih mora nadrejeni podrejenega sprejeti na uradni razgovor takoj, ko je to mogoče. Med uradnim razgovorom mora nadrejeni zagotoviti spoštovanje zasebnosti in dostojanstva vojaške osebe, ki je zaprosila za uradni razgovor. Na zahtevo vojaške osebe je lahko na uradnem razgovoru navzoč vodni ali četni zaupnik ali zaupnica (v nadaljnjem besedilu: zaupnik).

(5) Nadrejeni lahko odloči, da na uradnem razgovoru, glede na vrsto zadeve, ki se obravnava, sodeluje vodni ali četni zaupnik, psiholog, podčastnik ali častnik, ki opravlja ustrezno dolžnost, povezano z obravnavano zadevo. Nadrejeni lahko za sodelovanje vojaške osebe ustrezne službe ali dolžnosti na uradnem razgovoru zaprosi višje nadrejenega, če taka vojaška oseba ne spada v njegovo pristojnost.

(6) Če vojaška oseba po službeni poti uveljavlja predlog, ugovor, prošnjo, zahtevo ali pritožbo v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi iz delovnega razmerja, jo je nadrejeni dolžan brez odlašanja seznaniti s postopkom za uveljavljanje teh pravic, obveznosti in odgovornosti, ki je določen z Zakonom o obrambi.

39. člen (obveznost obravnave vloge)

(1) Nadrejeni mora vlogo proučiti in če je pristojen, o njej pisno odločiti praviloma najpozneje v sedmih dneh od dneva, ko je bila vložena. Če v zadevi ni pristojen, mora vlogo v petih dneh s svojim mnenjem dostaviti nadrejenemu oziroma pristojnemu organu, ki je dolžan o vlogi odločiti najpozneje v nadaljnjih sedmih dneh. Nadrejeni lahko zahteva, da predlagatelj poleg ustne vloge poda vlogo tudi pisno.

(2) Pisna odločitev nadrejenega o vlogi se vpiše v knjigo za uradne razgovore.

(3) Nadrejeni vloge, za katero ni pristojen, ne sme zadržati in ne zavreči.

40. člen (pritožba na odločitev)

(1) Če vojaška oseba z odločitvijo nadrejenega ni zadovoljna ali če v sedmih dneh nadrejeni v njeni zadevi ne odloči, se lahko pritoži višje nadrejenemu po službeni poti.

(2) Pritožba se vložijo pisno ali ustno. Če jo vložijo ustno, vojaška oseba zaprosi za uradni razgovor. Prošnja za uradni razgovor se vpiše v knjigo za uradne razgovore. Višje nadrejeni mora vojaško osebo sprejeti na uradni razgovor v petih dneh od dneva vpisa prošnje za uradni razgovor v knjigo za uradne razgovore.

(3) Višje nadrejeni o pritožbi odloči najpozneje v 14 dneh od dneva vložitve pritožbe oziroma uradnega razgovora. Višje nadrejeni lahko pred odločitvijo o pritožbi imenuje tričlansko komisijo, ki jo sestavljajo osebe z enakim ali višjim činom, kakor ga ima vojaška oseba, ki se je pritožila, in ki tej osebi niso podrejene. Komisija višje nadrejenemu predloži mnenje o pritožbi. Odločitev višje nadrejenega je dokončna in se izdela tudi pisno.

(4) Pisna odločitev višje nadrejenega o pritožbi se vpiše v knjigo za uradne razgovore. Z odločitvijo višje nadrejenega o pritožbi se seznanijo vojaško osebo, ki je pritožbo vložila in nadrejenega tej vojaški osebi.

(5) Če višje nadrejeni iz tretjega odstavka tega člena v zadevi ni pristojen, pritožbo v petih dneh s svojim mnenjem dostavi nadrejenemu oziroma pristojnemu organu, ki o pritožbi dokončno odloči.

41. člen (zaupniki)

(1) Vojaška oseba lahko namesto po službeni poti posreduje nadrejenemu predlog, prošnjo ali zahtevo vodnemu zaupniku, če se ta nanaša na akte vodenja in poveljevanja oziroma ravnanje drugih vojaških oseb ali nadrejenih in je v zvezi z vojaško osebo. Vodni zaupnik mora brez odlašanja po službeni poti tak predlog, prošnjo ali zahtevo posredovati nadrejenemu, ki o njej odloči, oziroma sprejme vojaško osebo na uradni razgovor.

(2) Vodne zaupnike izberejo pripadniki voda. Vodni zaupniki med seboj izberejo četnega zaupnika. Vodni oziroma četni zaupniki nadrejene seznanjajo po potrebi oziroma najmanj enkrat mesečno z morebitnimi perečimi vprašanji dela enote. Imenovanje, pristojnosti in način dela vodnih in četnih zaupnikov se uredi v pravilih službe.

(3) Poveljnik voda ali čete oziroma nadrejeni pri odločanju v zadevah, ki jih uveljavlja vojaška oseba po službeni poti, lahko predhodno zahteva mnenje vodnega ali četnega zaupnika.

42. člen (uradni razgovor pri ministru)

Poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote, častnik s činom polkovnik ali višjim činom ali vojaški uslužbenec XIV. ali višjega razreda, ki ni zadovoljen z odločitvijo nadrejenega o pritožbi, lahko pisno zaprosi za uradni razgovor pri ministru. Minister najpozneje v sedmih dneh odloči, ali bo vojaško osebo sprejel na uradni razgovor. Uradni razgovor pri ministru poteka ob navzočnosti načelnika generalštaba najpozneje v 14 dneh od dneva vložitve pisne prošnje.

43. člen (skupinski ugovori in pritožbe)

Skupinski ugovori ali pritožbe zoper akte vodenja in poveljevanja niso dovoljeni in se ne obravnavajo ter se štejejo kot težja kršitev vojaške discipline zaradi opuščanja oziroma nepooblaščenega spreminjanja predpisanih postopkov, ki povzroči večje škodljive posledice.

V. POVIŠEVANJE IN NAPREDOVANJE

44. člen **(povišanje po izpolnitvi pogojev)**

Podčastnik in častnik se poviša v neposredno višji čin najpozneje v treh letih po izpolnitvi vseh predpisanih pogojev in po postopku, predpisanem z Zakonom o obrambi.

45. člen **(izredna povišanja in napredovanja)**

(1) Vojaška oseba je v letu, ko ji preneha služba v Slovenski vojski zaradi izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po splošnih predpisih ali zaradi invalidske upokojitve, lahko izredno povišana ali napredovana v neposredno višji čin ali razred, kar se šteje kot posebno priznanje za opravljanje vojaške službe. Kriterije za izredna povišanja in napredovanja določi minister.

(2) Izredno povišanje v brigadirski, generalski ali admiralski čin oziroma napredovanje višjega vojaškega uslužbenca v XV. razred pod pogoji iz prejšnjega odstavka, ni možno.

(3) O izrednem povišanju ali napredovanju iz prvega odstavka tega člena odloči minister, ki za to lahko pooblasti načelnika generalštaba. Predlog za izredno povišanje ali napredovanje v skladu s tem členom daje poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote.

46. člen **(odpoved činu)**

(1) Vojaška oseba v stalni sestavi, ki po zakonu ne izpolnjuje predpisanih izobrazbenih pogojev za opravljanje vojaških, podčastniških ali častniških formacijskih dolžnosti, se lahko vojaškemu, podčastniškemu ali častniškemu činu pisno odpove.

(2) Vojaška oseba iz prejšnjega odstavka se razporedi na vojaško oziroma podčastniško formacijsko dolžnost, za katero izpolnjuje pogoje. Glede na pogoje, ki jih izpolnjuje, se ji prizna najvišji vojaški oziroma podčastniški čin in se na tej dolžnosti povišuje v višji čin v skladu z Zakonom o obrambi. S to dolžnostjo se uskladi tudi plača in druge pravice vojaške osebe v zvezi z delom. Vojak oziroma podčastnik lahko ponovno pridobi podčastniški oziroma častniški čin, ki se mu je odpovedal, le, če izpolni z zakonom predpisane pogoje.

47. člen **(zadržanje napredovanja in odvzem razreda)**

Vojaškemu uslužbencu lahko pristojni organ v skladu z Zakonom o obrambi izreče zaradi težje kršitve vojaške discipline, zadržanje napredovanja v višji razred najmanj za dve in največ za pet let od dneva, ko je izrečeni ukrep zaradi kršitve vojaške discipline dokončen.

Vojaškemu uslužbencu se razred lahko odvzame, če je obsojen zaradi kaznivega dejanja iz petega odstavka 63. člena Zakona o obrambi.

48. člen **(objava podelitve, povišanj in napredovanj)**

Podelitve činov in povišanja vojakov, podčastnikov in častnikov, generalov in admiralov, odpoved činu oziroma odvzem čina, podelitve razredov in napredovanja vojaških uslužbencev ter odvzem razreda, se javno objavijo. Objavi se osebno ime vojaške osebe, letnica rojstva, čin oziroma razred ter odvzem čina oziroma razreda.

VI. POKLICNO DELO V SLOVENSKI VOJSKI

1. Posebne določbe o poklicnem delu v Slovenski vojski

49. člen **(pogoji za poklicno delo v vojski)**

(1) Za sklenitev, trajanje in odpoved pogodbe o zaposlitvi vojaških oseb, ki poklicno opravljajo delo v Slovenski vojski, pogoje, pravice in obveznosti določata Zakon o obrambi in ta zakon.

(2) Kdor želi poklicno opravljati vojaško službo, mora izpolnjevati posebne pogoje, določene z Zakonom o obrambi.

(3) Pogoje iz prejšnjega odstavka, razen odsluženega vojaškega roka in predpisane gornje starostne meje 25 oziroma 30 let, mora izpolnjevati tudi tisti, ki želi kot civilna oseba poklicno delati v vojski. Pri zaposlitvi civilne osebe se telesna in duševna sposobnost ugotavlja glede na vrsto dela, ki ga bo civilna oseba opravljala v vojski.

(4) Civilna oseba lahko sklene pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas pod pogoji iz prejšnjega odstavka.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko v formaciji določi, da se za opravljanje določenih formacijskih dolžnosti sklene pogodba o zaposlitvi s civilnimi osebami za določen čas do desetih let, ki se lahko nato podaljšuje, praviloma za enako časovno obdobje.

(6) Ustrezna stopnja izobrazbe iz tretjega in petega odstavka 88. člena Zakona o obrambi je za podčastnika petega kariernega razreda srednja splošna ali srednja strokovna izobrazba, za podčastnike četrtega kariernega razreda najmanj višja strokovna izobrazba, za podčastnike tretjega in drugega kariernega razreda in častnika pa najmanj visoka strokovna izobrazba.

(7) Predpisana izobrazba za podčastnike drugega in tretjega kariernega razreda ter častnike je tudi najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.

(8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko za podčastnike tretjega in drugega kariernega razreda določi kot pogoj najmanj višja izobrazba, pridobljena v okviru sistema visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih, sprejetih pred 1. januarjem

1994 in ustrezno število let delovnih izkušenj, za kar natančneje kriterije določi vlada z uredbo.

(9) Ustrezna stopnja izobrazbe je za nižje vojaške uslužbenke I. razreda najmanj srednja poklicna izobrazba, od II. do V. razreda najmanj srednja splošna ali srednja strokovna izobrazba in od VI. do VIII. razreda najmanj višja strokovna izobrazba.

(10) Ustrezna izobrazba višjih vojaških uslužbencev od IX. do XIII. razreda je najmanj visoka strokovna izobrazba. Predpisana izobrazba je tudi najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.

(11) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko za višje vojaške uslužbenke IX. do XIII. razreda določi kot pogoj najmanj višja izobrazba, pridobljena v okviru sistema visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih, sprejetih pred 1. januarjem 1994 in ustrezno število let delovnih izkušenj, za kar natančneje kriterije določi vlada z uredbo.

(12) Ustrezna izobrazba višjih vojaških uslužbencev XIV. in XV. razreda je univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba s specializacijo ali magisterijem, pridobljena po študijskih programih, sprejetih pred 11. junijem 2004. Predpisana izobrazba za te vojaške uslužbenke je tudi izobrazba, pridobljena po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.

(13) Minister ustanovi komisijo za ugotovitev kompetenc za zasedbo posameznih formacijskih dolžnosti v Slovenski vojski, ki zahtevajo posebne vojaške kompetence, kakršne so dosegljive tudi mimo nacionalnih izobraževalnih sistemov. Na podlagi odločitve te komisije se lahko na formacijskih mestih v Slovenski vojski zaposlijo tudi kandidati, ki ne izpolnjujejo drugih pogojev iz tega člena. Sestavo, način delovanja in kriterije za odločanje komisije določi minister.

(14) Vlada lahko na predlog ministra odloči, da se vojakom, izjemoma pa tudi drugim pripadnikom, ob prvi sklenitvi pogodbe o zaposlitvi za najmanj pet let ali za popolnitev začasne enote oziroma druge sestave, zlasti za opravljanje vojaške službe izven države, izplača posebna denarna nagrada.

50. člen **(štipendisti, pripravniki in vojaško usposabljanje)**

(1) Štipendist ali štipendistka (v nadaljnjem besedilu: štipendist) po končanem šolanju sklene pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske v skladu z Zakonom o obrambi za določen čas, vendar ne krajši kot je dvakratni čas štipendiranja.

(2) Ministrstvo lahko razpiše in podeli štipendije tudi za pogodbeno službo v rezervni sestavi vojske. Štipendist mora po končanem šolanju skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi vojske. Pogodba o službi v rezervni sestavi vojske se sklene za najmanj deset let.

(3) Štipendist, ki po končanem šolanju sklene pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske kot podčastnik, častnik, vojaški uslužbenec ali civilna oseba oziroma drug pripravnik, ima v času pripravništva plačo v višini 90% plače s pripadajočimi dodatki za formacijsko dolžnost, za katero opravlja pripravništvo. Štipendist, ki se zaposli v stalni sestavi vojske kot vojak, se zaposli kot kandidat za vojaka in ne opravlja pripravništva.

(4) Štipendist, ki po svoji volji pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi oziroma pogodbo o službi v rezervni sestavi, odpove pred iztekom roka, določenega v pogodbi, mora vrniti sorazmeren del prejemkov, prejetih med šolanjem oziroma stroškov šolanja, ki jih je pokrilo ministrstvo glede na čas opravljanja vojaške službe v stalni oziroma rezervni sestavi. Štipendist, ki pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe o službi v rezervni sestavi ne sklene, mora vrniti celoten znesek prejemkov, prejetih med šolanjem oziroma stroškov šolanja, ki jih je pokrilo ministrstvo.

(5) Štipendisti in druge osebe, ki se prostovoljno usposablajo za vojaško obrambo ali druge obrambne naloge oziroma sodelujejo v drugih programih vojaškega ali obrambnega usposabljanja ali dejavnostih, ki jih organizira ministrstvo, imajo med usposabljanjem pravico nositi uniformo, oznako pripadnosti Slovenski vojski in se usposabljati za uporabo vojaške oborožitve in opreme v skladu s predpisi.

(6) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo med usposabljanjem spoštovati programe dela, notranji red, temeljna načela vojaške discipline in predpisane varnostne ukrepe za ravnanje z vojaško oborožitvijo in opremo.

(7) Minister določi oblike in način usposabljanja štipendistov in drugih oseb za vojaško obrambo in druge obrambne naloge in izvajanje drugih dejavnosti iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Minister podrobneje uredi štipendiranje za delo v vojski oziroma za službo v rezervni sestavi vojske.

51. člen (nazivi)

(1) Za določene formacijske dolžnosti, ki jih opravljajo vojaki, podčastniki ali častniki, lahko minister na predlog načelnika generalštaba izjemoma določi, da se te dolžnosti opravljajo v največ treh nazivih, če gre za specialistična dela ali naloge.

(2) V skladu s prejšnjim odstavkom se lahko določi s formacijo za formacijske dolžnosti, ki jih opravljajo vojaški uslužbenci, da se te dolžnosti opravljajo v največ treh nazivih.

(3) Imenovanje v višji naziv se izvaja v skladu z Zakonom o obrambi.

52. člen (delovne izkušnje)

Kot delovne izkušnje za podčastniške dolžnosti, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba ali visoka strokovna izobrazba, se štejejo tudi delovne izkušnje, ki jih je podčastnik predhodno pridobil z opravljanjem podčastniških dolžnosti z zahtevano srednjo izobrazbo ali višjo strokovno izobrazbo.

53. člen (delovni čas pri opravljanju vojaške službe)

(1) Pri opravljanju vojaške službe je delovni čas pripadnikov v skladu z Zakonom o obrambi odvisen od vrste, namena, obsega in zahtevnosti nalog, ki jih opravljajo pripadniki. Med opravljanjem vojaške službe izven države pa je delovni čas pripadnikov lahko neenakomerno razporejen tudi glede na letno, mesečno, tedensko in dnevno povprečje ur

delovne obveznosti, predpisano za opravljanje vojaške službe v državi. O razporeditvi delovnega časa med opravljanjem vojaške službe izven države odloča nadrejeni poveljnik.

(2) Nadrejeni poveljnik mora med opravljanjem vojaške službe izven države omogočiti pripadnikom potreben počitek glede na vrsto nalog in druge razmere in pri tem upoštevati tudi predpisane omejitve glede opravljanja posameznih zahtevnih nalog na določenih formacijskih dolžnostih.

(3) Delovni čas pripadnikov, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe v skupna ali druga poveljstva in enote izven države, se odredi glede na pravila, ki veljajo za druge pripadnike takega poveljstva ali enote.

54. člen (delo na domu)

Načelnik generalštaba lahko odredi, da se pri posameznih formacijskih dolžnostih vojaške godbe ali pri določenih drugih formacijskih dolžnostih glede na posebne zahteve dela v delovni čas šteje tudi delo na domu, ki je lahko največ tri ure na delovni dan.

55. člen (dosegljivost)

(1) Dosegljivost je čas, ko je pripadnik dosegljiv preko javnih ali službenih komunikacijskih sredstev in se mora v odrejenem času javiti v enoti ali zavodu ali na drugem določenem mestu. Čas dosegljivosti se ne všteta v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti. Pripadnikom, za katere je odrejena dosegljivost, pripada dodatek k plači, katerega višino določi vlada. Formacijske dolžnosti, pri katerih morajo pripadniki zagotoviti dosegljivost, in čase, v katerih se morajo javiti na določenem kraju, določi načelnik generalštaba.

(2) Pripadniki na določenih formacijskih dolžnostih, pripadniki določenih skupin ali enot, ki jih določi načelnik generalštaba ali poveljnik, ki ga pooblasti, morajo nositi pri sebi tehnične naprave, preko katerih lahko prejemajo obvestila ali ukaze. Nošenje tehničnih naprav je obvezno, razen med letnim dopustom in kadar se pripadnik mudi izven države ter se ne šteje za poseben pogoj dela. Tehnične naprave po tej določbi zagotovi pristojno poveljstvo, enota ali zavod.

56. člen (začasno in trajno razporejanje ter nadomeščanje poveljnika)

(1) Vojaška oseba je lahko zaradi službenih potreb začasno ali trajno razporejena na drugo formacijsko dolžnost z aktom vodenja ali poveljevanja v skladu z Zakonom o obrambi. Akt vodenja ali poveljevanja o razporeditvi na drugo formacijsko dolžnost ali v drug kraj zaradi službenih potreb za nedoločen čas mora biti vojaški osebi vročen praviloma najmanj 14 dni pred dnem razporeditve na drugo formacijsko dolžnost ali v drug kraj.

(2) Vojaška oseba je lahko začasno razporejena na drugo formacijsko dolžnost do 30 dni zaradi istega razloga največkrat dvakrat zaporedoma oziroma največ dvakrat v koledarskem letu.

(3) V miru ima namestnik ali namestnica (v nadaljnjem besedilu: namestnik) poveljnika med začasno odsotnostjo poveljnika v skladu z Zakonom o obrambi in s pravili službe za obdobje do treh mesecev vse pristojnosti poveljnika, vendar pa prvih 30 dni ne

pridobi pravic in plače, povezane s formacijsko dolžnostjo poveljnika. Če je odsotnost poveljnika daljša od treh mesecev, se namestnik začasno imenuje na dolžnost poveljnika. Nadomeščanje oziroma začasno imenovanje na dolžnost poveljnika lahko traja največ 12 mesecev.

57. člen (napotitev na izobraževanje ali usposabljanje)

(1) Vojaška oseba je lahko z ukazom napotena na izobraževanje ali usposabljanje, ki je lahko tudi daljše od enega leta.

(2) Pravice in obveznosti vojaške osebe med izobraževanjem ali usposabljanjem se uredijo s pogodbo, če traja usposabljanje dalj kot 30 dni oziroma če so stroški usposabljanja višji od povprečne zadnje mesečne plače v Republiki Sloveniji, ugotovljeni po uradnih statističnih podatkih.

(3) Vojaška oseba, ki ima sklenjeno pogodbo iz prejšnjega odstavka, mora po končanem izobraževanju ali usposabljanju ostati v delovnem razmerju najmanj dvakrat toliko časa, kolikor je trajalo izobraževanje ali usposabljanje, če je bilo to daljše od enega leta in najmanj dve leti, če je bilo krajše od enega leta in daljše od 30 dni oziroma so bili stroški usposabljanja višji od povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. V primeru predčasne odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi razlogov na strani vojaške osebe, mora povrniti sorazmeren del stroškov izobraževanja ali usposabljanja in prejemkov, ki jih je dobila v tem času.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se pogodbe ne sklepa za tiste oblike usposabljanja ali preverjanja zmogljivosti, ki so predpisane kot pogoj za opravljanje določene formacijske dolžnosti, kot so usposabljanje na trenažerjih ali simulatorjih oborožitvenih sistemov, radarskih in drugih sistemov, plovil, orožij in drugih naprav.

(5) Izvajanje pravic in obveznosti vojaških oseb med izobraževanjem ali usposabljanjem podrobneje uredi minister.

58. člen (plača)

(1) Za plače v Slovenski vojski se uporabljajo predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

(2) Orientacijske formacijske dolžnosti oziroma nazivi v Slovenski vojski se uvrstijo v plačni razred s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Druga vprašanja, ki se v skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo), urejajo v kolektivni pogodbi dejavnosti, se za Slovensko vojsko uredijo z uredbo vlade.

(4) ([prenehal veljati](#))

59. člen (povečan obseg dela in obremenitev)

(1) Za odrejanje in plačevanje povečanega obsega dela in obremenitev enot soglasje pripadnikov teh enot ni potrebno.

(2) Pripadnikom na formacijskih dolžnostih v enotah in podenotah, ki so predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma je njihova uporaba določena v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, se v obdobju, določenem za priprave in usposabljanje, plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev lahko poveča do 30% osnovne plače. V skladu s tem členom se lahko osnovna plača poviša tudi pri določenih formacijskih dolžnostih, katerih opravljanje zahteva posebna znanja in povečane obremenitve, brez njihove popolnitve pa ni mogoče zagotoviti delovanja enote ali drugih enot, oborožitvenega, bojnega ali drugega vojaškega sistema.

(3) Pripadnikom enote, ki je dana na razpolago za uporabo za določeno časovno obdobje v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami ter pripadnikom enot ali skupin v različni stopnji pripravljenosti, namenjenih za bojno delovanje v miru v primeru potrebe, izvajanje nujnih nalog Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju ter drugih nujnih nalog, se plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev lahko poveča do 30% osnovne plače.

(4) O povišanju plače iz drugega in tretjega odstavka tega člena odloči vlada na predlog ministra. Povišanje plače iz drugega in tretjega odstavka tega člena se ne izključuje.

60. člen **(obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje)**

(1) Vojaške osebe morajo opravljati z Zakonom o obrambi in s tem zakonom določene naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje, in ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti.

(2) Vojaške osebe na formacijskih dolžnostih, na katerih se opravljajo naloge iz prejšnjega odstavka, se obvezno dodatno pokojninsko zavarujejo, in sicer:

- na vseh formacijskih dolžnostih pilotov, letalcev tehnikov, letalcev kontrolorjev, inštruktorjev in učiteljev letenja, pomočnikov za varnost letenja in usposabljanja, izvidništvo in navigacijo, enote za specialno delovanje, vojaških potapljačev vseh vrst, pirotehnikov in orožarjev ter poveljnikov in namestnikov osnovnih enot v vojaškem letalstvu in enot, v katerih delujejo vojaški potapljači, v V. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja;
- na vseh formacijskih dolžnostih kontrolorjev letenja, pomočnikov ali referentov za obveščevalno varnostne zadeve, vojaških policistov, laborantov radiološko kemijske biološke obrambe, voznikov bojnih in specialnih vozil, bojnih sistemov, enot ali podenot, ki so predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva ali za uporabo z drugimi mednarodnimi pogodbami oziroma poveljnikov in njihovih namestnikov osnovnih enot, kjer se te dolžnosti opravljajo, v IV. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja;
- na drugih formacijskih dolžnostih v Slovenski vojski in delovnih mestih, na katerih se opravlja vojaška služba, v III. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja, razen formacijskih dolžnosti v športni enoti.

(3) Skupina dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prejšnjega odstavka se označi v formacijah poveljstev, enot in zavodov za posamezno formacijsko dolžnost oziroma za delovno mesto, na katerem se opravlja vojaška služba. Minister predpiše, na katerih formacijskih dolžnostih, ki jih opravljajo civilne osebe, so pripadniki dodatno pokojninsko zavarovani.

(4) Prispevki za dolžnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se plačujejo po prispevnih stopnjah v skladu s splošnimi predpisi.

61. člen **(podaljšanje pogodbe o zaposlitvi)**

(1) Vojaški osebi se pisno ponudi podaljšanje pogodbe o zaposlitvi najpozneje 120 dni pred iztekom s pogodbo o zaposlitvi določenega roka. Na enak način in v enakem roku je obveščena tudi vojaška oseba, ki se ji pogodba o zaposlitvi ne bo podaljšala.

(2) Če poteče pogodbeno dogovorjeni rok, pa pogodba o zaposlitvi ni podaljšana, niti ni bila vojaška oseba obveščena v roku iz prejšnjega odstavka, da ji pogodba o zaposlitvi ne bo podaljšana in vojaška oseba ostane na delu, se šteje, da je vojaška oseba sklenila pogodbo o zaposlitvi za enako časovno obdobje kot prvotno pogodbo, pri čemer pa za vojaka velja starostna omejitev, določena z Zakonom o obrambi. Pogodba o zaposlitvi za vojaka preneha veljati po samem zakonu z dnem, ko vojak doseže starost, po kateri ne more več delati na formacijski dolžnosti vojaka.

(3) Določbe tega člena glede podaljšanja pogodbe o zaposlitvi se uporabljajo tudi za civilno osebo, ki je sklenila pogodbo o zaposlitvi za delo v vojski za določen čas.

(4) Vlada na predlog ministra lahko odloči, da se izplača posebna denarna nagrada vojaškim osebam, ki podaljšajo pogodbo o zaposlitvi.

62. člen **(prenehanje veljavnosti pogodbe o zaposlitvi)**

(1) Poleg odpovednih razlogov, navedenih v 94. členu Zakona o obrambi, se vojaški osebi lahko pogodba o zaposlitvi enostransko odpove tudi:

1. če je bila neupravičeno odsotna z dela zaporedoma tri delovne dni in se vrne na delo – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi;
2. če je bila neupravičeno odsotna z dela zaporedoma tri delovne dni in se ne vrne na delo – z zadnjim dnem, ko je bila še na delu;
3. če je bila neupravičeno odsotna z dela pet delovnih dni v presledkih v času šestih mesecev – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi;
4. če je neupravičeno zapustila enoto med opravljanjem vojaške službe med povišano pripravljenostjo – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi;
5. če je ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi zamolčala njej znane podatke ali navedla neresnične podatke, ki so pomembni za opravljanje vojaške službe, za katero je sklenila pogodbo o zaposlitvi – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi;
6. če zavrne akt o imenovanju na formacijsko dolžnost ali ne začne opravljati formacijske dolžnosti, na katero je imenovana – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi;
7. če ji je izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja – z dnem dokončnosti akta o izrečenem disciplinskem ukrepu;
8. če ne opravi temeljnega vojaškega usposabljanja – v 30 dneh po izpolnitvi razveznega pogoja iz pogodbe o zaposlitvi, ne glede na razlog, zaradi katerega vojaška oseba ni opravila temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja;
9. če je ugotovljen varnostni zadržek, ki predstavlja oviro za delo na obrambnem področju – z dnem dokončnosti akta o enostranski odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(2) Vojaška oseba lahko odpove pogodbo o zaposlitvi, pri čemer mora ostati na delu do izteka odpovednega roka v skladu s tem zakonom.

(3) Odpovedni rok iz prejšnjega odstavka se določi za posamezne formacijske dolžnosti v formaciji in traja najmanj 30 dni in največ 180 dni. Odpovedni rok se lahko skrajša

sporazumno med vojaško osebo in nadrejenim poveljnikom bataljona, njemu enake ali višje enote.

(4) Vojaška oseba in minister oziroma po njegovem pooblastilu načelnik generalštaba se lahko pisno sporazumeta o odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Pisni sporazum mora poleg datuma prenehanja pogodbe o zaposlitvi vsebovati tudi določbe o finančnih obveznostih, ki jih ima vojaška oseba do ministrstva ter način in roke, v katerih bo obveznosti poravnala.

(5) Če se po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi ugotovi, da je bila pogodba o zaposlitvi sklenjena v nasprotju s predpisi ali s splošnimi akti, se pogodba razveljavi.

63. člen (odpoved pogodbe)

(1) Za odpovedi pogodb o zaposlitvi se uporabljajo določbe Zakona o obrambi in tega zakona.

(2) Oseba, ki je po Zakonu o obrambi pristojna za izdajo aktov o odpovedi pogodb o zaposlitvi, zaradi odpovednih razlogov iz prejšnjega člena, izda ugotovitveni sklep o odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(3) Pisni akt iz prejšnjega odstavka mora vsebovati pravno podlago, razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi in pravni pouk v skladu z Zakonom o obrambi.

64. člen (omejitev odpovedi)

(1) Kadar vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med povišano pripravljenostjo, odpovedni rok začne teči z dnem, ko preneha veljati povišana pripravljenost oziroma je odpravljeno stanje, ki se po tem zakonu šteje za povišano pripravljenost.

(2) Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med opravljanjem vojaške službe izven države, odpovedni rok začne teči z dnem, ko se vojaška oseba vrne v kraj bivanja. Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med izrednim ali vojnim stanjem, odpovedni rok začne teči z dnem, ko je izredno ali vojno stanje odpravljeno.

(3) Če v primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena vojaška oseba samovoljno zapusti svojo enoto ali službo, je kazensko ali prekrškovno odgovorna v skladu s splošnimi predpisi in tem zakonom.

(4) Določbe 62., 63. in tega člena se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe v vojski.

65. člen (pokritje prispevkov delodajalcu)

(1) Če v ministrstvu ali v drugem državnem organu ni prostih del, na katere bi bil lahko razporejen vojak, ki pogodbe o zaposlitvi ne more podaljšati zaradi starosti, oziroma podčastnik ali častnik, ki je delal na ministrstvu najmanj 20 let, pa se po izteku pogodbe o zaposlitvi ne želi usposobiti za civilni poklic s šolanjem ali prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ali drugo vrsto usposabljanja, se lahko zaposli pri kateremkoli delodajalcu. Vojaška oseba ima v tem primeru pravico do odpravnine. Delodajalec, ki zaposli tako

vojaško osebo za najmanj pet let najkasneje v enem letu po prekinitvi pogodbe v ministrstvu, ima pravico do povračila prispevkov iz plač in na plače v breme ministrstva za prva tri leta zaposlitve oziroma za pet let, če zaposli vojaško osebo za deset let. Povračilo prispevkov se delodajalcu priznava v dejanski višini, vendar mesečno največ v znesku, izračunanem na podlagi povprečne plače vojaške osebe, izplačane v zadnjih 12 mesecih.

(2) Povračilo prispevkov iz plače in na plače se uredi s pogodbo med delodajalcem in ministrstvom, ki jo sopodpiše tudi vojaška oseba iz prejšnjega odstavka. Delodajalec, ki odpusti vojaško osebo pred iztekom s pogodbo dogovorjenega roka, pa ne zaradi krivdnih razlogov na strani vojaške osebe, mora vrniti ministrstvu sorazmerni del povračila prispevkov v 30 dneh po odpovedi delovnega razmerja vojaški osebi.

(3) Vojaška oseba iz prvega odstavka tega člena se z ministrstvom lahko dogovori, da poleg odpravnine prejme takoj po prekinitvi pogodbe o zaposlitvi na ministrstvu še enkratni znesek sredstev, ki bi jih ministrstvo plačalo delodajalcu v petih letih kot povračilo prispevkov iz plače in na plačo, ki bi zaposlil vojaško osebo pod pogoji iz prvega odstavka tega člena za deset let. V tem primeru vojaška oseba ne more zahtevati od ministrstva dodatnih pravic, niti preusposobitve za civilni poklic.

(4) Povračilo prispevkov iz prvega odstavka tega člena izključuje pravico do povračila prispevkov delodajalcu po zakonu, ki ureja zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti in zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna.

66. člen

(prezaposlovanje delovnih invalidov)

(1) Vojaška oseba, ki ji je zaradi posledic poškodbe pri delu ali poklicne bolezni priznana invalidnost, lahko poleg pravic po Zakonu o obrambi uveljavlja tudi povračilo prispevkov iz plače in na plače v korist delodajalca, ki jo zaposli pod pogoji iz prejšnjega člena oziroma izplačilo enkratnega zneska sredstev, ki bi jih ministrstvo plačalo delodajalcu kot povračilo prispevkov iz plače in na plačo.

(2) Civilna oseba, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za delo v vojski, ima po prenehanju pogodbe pravico do odpravnine in druge pravice v skladu s splošnimi predpisi, v primeru invalidnosti zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pa tudi pravice, ki so določene za vojaško osebo po Zakonu o obrambi in tem zakonu.

67. člen

(sporazum o predčasnem prenehanju pogodbe o zaposlitvi invalidu)

Vojaška ali civilna oseba, ki je zaradi posledic poškodbe pri delu ali poklicne bolezni v skladu z Zakonom o obrambi začasno razporejena na formacijsko dolžnost izven operativnih enot, in ministrstvo se lahko pisno sporazumeta, da ji preneha pogodba o zaposlitvi pred iztekom petih let, pri čemer se ji lahko izplača znesek v višini celotne oziroma sorazmernega dela plače za petletno obdobje. V tem primeru se vojaški ali civilni osebi izplača odpravnina, določena z Zakonom o obrambi, nima pa drugih pravic.

68. člen

(dokup zavarovalne dobe)

(1) Če Zakon o obrambi ali ta zakon ne določa drugače, se vojaški osebi, ki je na ministrstvu delala najmanj deset let, ki ji je pogodba o zaposlitvi odpovedana, pa ne po njeni krivdi, lahko z njenim soglasjem dokupi do pet let zavarovalne dobe za pridobitev pravice do

pokojnine pod pogoji, ki so predpisani z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje za dokup zavarovalne dobe za presežne delavce. Dokup zavarovalne dobe se opravi pod pogoji, določenimi s splošnimi predpisi.

(2) Vojaški osebi iz prejšnjega odstavka se starostna meja za pridobitev pravice do starostne pokojnine ter polna starost znižujeta pod pogoji in na način, določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(3) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije o izdaji odločbe o dokupu zavarovalne dobe vojaški osebi iz prvega odstavka tega člena obvesti tudi ministrstvo.

(4) V primeru dokupa zavarovalne dobe iz prvega odstavka tega člena vojaški osebi ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi ne pripada pravica do odpravnine. Če se vojaška oseba pravici do dokupa zavarovalne dobe odpove, ima pravico do odpravnine v skladu z Zakonom o obrambi, nima pa drugih pravic po odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

69. člen **(nečastni odpust)**

(1) Vojaška oseba, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper človečnost in mednarodno pravo, zoper obrambno moč države, zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev, zoper vojaško dolžnost, zoper spolno nedotakljivost, za kaznivo dejanje zbujanja sovraštva, razdora ali nestrpnosti, ki temelji na kršitvi načela enakosti, ali za kaznivo dejanje umora, se nečastno odpusti iz Slovenske vojske.

(2) Nečastni odpust vojaške osebe obsega odvzem čina ali razreda, prenehanje pogodbe o zaposlitvi in izgubo vseh pravic, ki bi jih imela kot vojaška oseba.

(3) Razloge za nečastni odpust vojaške osebe ugotovi minister na predlog načelnika generalštaba.

2. Posebne določbe o disciplinski odgovornosti

70. člen **(disciplinska odgovornost)**

(1) Načelnik generalštaba lahko za vodenje disciplinskega postopka in odločanje na prvi stopnji poleg poveljnikov, določenih v Zakonu o obrambi, pooblasti tudi enega ali več častnikov najmanj s činom majorja ali višjim oziroma vojaških uslužbencev XII. ali višjega razreda. Pooblaščen vojaške osebe lahko vodijo disciplinski postopek zoper pripadnika, ki mu niso podrejene oziroma niso z njim v sorodu.

(2) Določbe Zakona o obrambi in tega zakona glede kršitev vojaške discipline, ugotavljanja disciplinske odgovornosti ter vrste in izrekanja disciplinskih ukrepov za pripadnike stalne sestave se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe. Civilni osebi se lahko izrečejo tudi varstveni ukrepi, predpisani za vojaške osebe.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se zaradi kršitev vojaške discipline civilni osebi ne more izreči ukrep odvzema čina, razreda oziroma zadržanja povišanja v višji čin ali višji razred.

71. člen **(disciplinski postopek med povišano pripravljenostjo)**

Disciplinski postopek za ugotavljanje disciplinske odgovornosti pripadnika med povišano pripravljenostjo poteka po postopku, ki je s pravili službe določen za postopek v izrednem ali vojnem stanju oziroma med izvajanjem vojaške obrambe.

72. člen **(začasna odstranitev z dolžnosti)**

(1) Začasno odstranitev s formacijske dolžnosti ali z dela v skladu z Zakonom o obrambi izreče s sklepom vojaška oseba, pristojna za vodenje disciplinskega postopka.

(2) Zoper sklep o začasni odstranitvi s formacijske dolžnosti ali z dela ima vojaška oseba pravico ugovarjati v roku treh dni od vročitve sklepa. Ugovor ne zadrži izvršitve sklepa o odstranitvi. O ugovoru odloči načelnik generalštaba z odločbo v 15 dneh. Odločitev načelnika generalštaba je dokončna.

(3) Sklep o začasni odstranitvi s formacijske dolžnosti se lahko prekliče do dokončne odločitve v disciplinskem postopku v primeru, če se ugotovi, da navzočnost vojaške osebe ne bi več škodovala interesom vojaške službe ali ovirala poteka disciplinskega postopka.

73. člen **(uvedba začasne odstranitve)**

(1) Vojaška oseba se lahko začasno odstrani s formacijske dolžnosti do dokončne odločitve v disciplinskem postopku, če bi njena navzočnost škodovala interesom vojaške službe ali ovirala potek disciplinskega postopka.

(2) Vojaški osebi iz prejšnjega odstavka se namesto začasne odstranitve s formacijske dolžnosti z ukazom lahko omeji ali odvzame pooblastila ali se jo začasno imenuje na drugo formacijsko dolžnost.

(3) Izmed ukrepov začasne odstranitve iz prvega in drugega odstavka tega člena se izbere tisti, s katerim se zavaruje interese vojaške službe in zagotovi nemoten potek disciplinskega postopka ter upošteva tudi položaj vojaške osebe.

74. člen **(pravice med začasno odstranitvijo)**

(1) Med začasno odstranitvijo s formacijske dolžnosti v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena pripada vojaški osebi, zoper katero je bil ukrep izrečen, 60% plače za polni delovni čas, izplačane v mesecu pred izdajo ukaza o začasni odstranitvi, vendar ne manj od minimalne plače. Preostali del plače se zadrži.

(2) Polna plača pripada vojaški osebi od dneva vrnitve na opravljanje formacijske dolžnosti, s katere je bila začasno odstranjena.

(3) Vojaški osebi se vrne zadržani del plače z zakonitimi zamudnimi obrestmi, če:

1. je disciplinski postopek dokončno ustavljen ali je postopek zastaral;
2. je dokončno ugotovljeno, da ni storila očitane kršitve vojaške discipline, zaradi katere ji je bil izrečen ukrep začasne odstranitve s formacijske dolžnosti.

75. člen
(izvršilni naslov)

Dokončna odločba o izreku disciplinskega ukrepa je izvršilni naslov.

VII. CELOSTNA SKRB

1. Pravice, ki izhajajo iz celostne skrbi

76. člen
(vsebina in upravičenci)

(1) Pripadniki imajo zaradi posebnih obremenitev, odgovornosti in zahtev pri opravljanju vojaške službe pravico do celostne skrbi, ki obsega:

- zdravstveno oskrbo;
- psihološko oskrbo;
- socialno-varstveno oskrbo;
- pravno pomoč;
- pravno svetovanje;
- religiozno duhovno oskrbo;
- športne dejavnosti in organizirano preživljanje prostega časa.

(2) Do celostne skrbi so upravičeni pripadniki stalne sestave, pogodbeni pripadniki rezervne sestave med opravljanjem vojaške službe in usposabljanjem, osebe med prostovoljnim služenjem vojaškega roka in drugi pripadniki, če je tako določeno s tem zakonom. Izvajanje posameznih dejavnosti celostne skrbi se prilagaja kraju in razmeram, v katerih deluje poveljstvo, enota ali zavod.

(3) Do celostne skrbi so v skladu s tem zakonom upravičeni tudi družinski člani pripadnikov stalne sestave oziroma drugih pripadnikov med opravljanjem vojaške službe, če je tako določeno s tem zakonom. Za družinske člane se štejejo zakonec, zunajzakonski partner in partner iz registrirane istospolne partnerske skupnosti v skladu s predpisi (v nadaljnjem besedilu: zakonec) ter otroci ali posvojenci oziroma pastorki (v nadaljnjem besedilu: otroci) do polnoletnosti, če s tem zakonom ni drugače določeno. Otroci, nad katerimi je podaljšana roditeljska pravica v skladu s predpisi, imajo po tem zakonu pravice, dokler traja podaljšana roditeljska pravica.

(4) Sestavni del celostne skrbi za pripadnike obsega tudi namensko prilagoditev nastanitvenih in delovnih zmogljivosti ter vojaške opreme tako, da jih lahko funkcionalno uporabljajo tudi pripadnice.

(5) Ministrstvo v okviru celostne skrbi pripadnike zavaruje v času, ko so zaposleni v Slovenski vojski, tudi za primer nesreče pri delu, katere posledica je začasna izguba delovne zmožnosti oziroma za primer nesreče, katere posledica je smrt, invalidnost, trajna ali začasna nezmožnost za delo in ki se je zgodila v času, ko ne opravljajo vojaške službe, razen če je bila nesreča povzročena naklepoma, zaradi velike malomarnosti ali zaradi uživanja alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih snovi.

(6) Določbe tega zakona, ki urejajo pravico do celostne skrbi, se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe in njihove družinske člane.

(7) Minister uredi organizacijo in način izvajanja pravic celostne skrbi.

77. člen (zdravstvena oskrba)

(1) Zdravstvena oskrba obsega:

- brezplačno nujno zdravstveno pomoč med vojaško službo pri izvajanju bojnih in drugih nalog vojaške obrambe, opravljanjem obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami oziroma med opravljanjem drugih nalog vojske, določenih z zakonom;
- zagotovitev nujne medicinske pomoči med streljanjem in opravljanjem drugih nevarnih nalog med vojaškim usposabljanjem in izobraževanjem;
- preventivne zdravstvene ukrepe pred in med izvajanjem posebej zahtevnih vojaških nalog, pred napotitvijo na opravljanje vojaške službe izven države in po vrnitvi v državo;
- zagotovitev prednostnega zdravljenja ob poškodbah ali boleznih pri delu med vojaško službo;
- sodelovanje v programih zdravstvenega ozaveščanja kot dela vojaškega strokovnega usposabljanja in izobraževanja.

(2) Za poškodbo ali bolezen iz prejšnjega odstavka se šteje poškodba ali bolezen, ki je posledica dejavnosti pripadnika med vojaško službo, in zaradi katere je začasno ali trajno nezmožen opravljati vojaško službo.

(3) Brezplačna nujna zdravstvena pomoč vključuje nujno medicinsko pomoč, preventivne in druge nujne zdravstvene ukrepe, v obsegu, ki jih je mogoče zagotoviti glede na razmere in pogoje, v katerih se vojaška služba opravlja oziroma v katerih pripadniki delujejo.

(4) Nujno medicinsko pomoč organizira pristojni poveljnik, ki izvaja streljanje ali drugo nevarno nalogo ali dejavnost tako, da zagotovi potrebno število ekip nujne medicinske pomoči na kraju izvajanja naloge. Načelnik generalštaba določi, pri katerih nalogah in dejavnostih mora biti zagotovljena ena ali več ekip nujne medicinske pomoči.

(5) Preventivni zdravstveni ukrepi med vojaško službo se izvajajo pred začetkom in med izvajanjem posebej zahtevnih vojaških nalog, kakor je bojno letenje zrakoplovov ali usposabljanje za tako letenje, letenje zrakoplovov v zahtevnih meteoroloških razmerah, vojaško potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje in druge naloge. Načelnik generalštaba določi, katere naloge se štejejo za posebej zahtevne vojaške naloge.

(6) Preventivni zdravstveni ukrepi pred napotitvijo na opravljanje vojaške službe izven države obsegajo preglede, cepljenja in druge ukrepe, ki se določijo glede na kraj in razmere, kamor je pripadnik napoten na opravljanje vojaške službe. Ti ukrepi se smiselno izvajajo tudi pri napotitvah na izvajanje obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami. Preventivni zdravstveni ukrepi se po potrebi izvajajo tudi po vrnitvi z opravljanja obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami.

(7) Družinski člani pripadnikov stalne sestave se lahko udeležujejo le programov zdravstvenega ozaveščanja iz prvega odstavka tega člena. Družinski člani imajo pravico tudi do preventivnih zdravstvenih ukrepov iz prejšnjega odstavka, če se preselijo v drugo državo, kamor je pripadnik napoten na opravljanje vojaške službe ali drugo delo v skupna poveljstva in enote oziroma v organe, predstavništva ali službe mednarodnih organizacij.

78. člen (organizacija zdravstvene oskrbe)

(1) Brezplačno nujno zdravstveno pomoč iz prejšnjega člena zagotavljajo enote same, vojaška zdravstvena služba oziroma po dogovoru vojaška zdravstvena služba druge vojaške organizacije ali organizacija javne zdravstvene službe, s katero ima ministrstvo sklenjeno ustrezno pogodbo.

(2) Za zagotovitev prednostnega zdravljenja pri poškodbah ali bolezni pri delu med opravljanjem vojaške službe sklene ministrstvo ustrezne pogodbe z organizacijami javne zdravstvene službe, če prednostne zdravstvene oskrbe ni mogoče zagotoviti z vojaško zdravstveno službo ali na podlagi posebnih oblik zdravstvenega zavarovanja. Pravica do prednostnega zdravljenja obsega tudi pravico do rehabilitacije.

(3) Zdravstvena oskrba in prednostno zdravljenje med izvajanjem vojaške službe pri opravljanju obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami, se zagotavlja pripadnikom Slovenske vojske tako, kakor se zagotavlja pri izvajanju bojnih in drugih nalog vojaške obrambe. V skladu s to določbo se prednostno zdravljenje lahko zagotavlja pri opravljanju vojaške službe izven države v dogovoru z vojaškimi zdravstvenimi službami enot drugih vojaških organizacij.

(4) Zdravstveno sposobnost pripadnikov za opravljanje vojaške službe med izvajanjem vojaške obrambe oziroma za opravljanje obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami, pripadnikov enot, ki so dane na razpolago za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami in med povišano pripravljenostjo, ugotavljajo zdravniki vojaške zdravstvene službe ali po dogovoru zdravniki druge vojaške zdravstvene službe oziroma pooblaščenimi zdravniki organizacije javne zdravstvene službe, s katero ima ministrstvo sklenjeno ustrezno pogodbo. Zdravniki vojaške zdravstvene službe oziroma pooblaščenimi zdravniki se za pripadnike v tem primeru štejejo kot izbrani zdravniki po splošnih predpisih.

(5) Zdravstveno sposobnost pripadnikov za opravljanje vojaške službe na način in pod pogoji iz prejšnjega odstavka ugotavljajo pooblaščenimi zdravniki tudi za pripadnike enot, ki so namenjene z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva, v obdobju 12 mesecev oziroma daljšem obdobju, določenem z načrti usposabljanja, ko se enota intenzivno usposablja za opravljanje bojnih in drugih nalog.

79. člen **(psihološka oskrba)**

- (1) Psihološka oskrba obsega:
- strokovno psihološko pomoč zaradi psihičnih obremenitev;
 - udeležbo v programih, namenjenih obvladovanju psihičnih obremenitev.

(2) Strokovna psihološka pomoč se praviloma organizira pred napotitvijo na izvajanje vojaške službe izven države pri izvajanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami, med izvajanjem teh obveznosti in po vrnitvi v državo.

(3) Do strokovne psihološke pomoči imajo po potrebi pravico tudi družinski člani pred napotitvijo pripadnika na izvajanje vojaške službe izven države in med opravljanjem vojaške službe izven države. Obseg pomoči se določi glede na kraj in razmere, v katerih se vojaška služba opravlja.

(4) Strokovna psihološka pomoč se lahko izvaja tudi ob nesrečah ali drugih pojavih v vojski, zaradi katerih so pripadniki pod posebnimi psihičnimi obremenitvami, o čemer odloča poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote.

(5) Posebni programi za obvladovanje psihičnih obremenitev se izvajajo za poveljstva, enote in zavode oziroma posamezne skupine pripadnikov glede na njihove naloge v razmerah, ko so poveljstva, enote ali zavodi v povišani pripravljenosti, v kriznih razmerah, v obdobju povečane nevarnosti napada na državo ali ob neposredni vojni nevarnosti in v izrednem ali vojnem stanju.

80. člen **(socialno-varstvena oskrba)**

- (1) Socialno-varstvena oskrba je brezplačna in obsega:
- svetovanje in pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov, zlasti posredovanje informacij o prostih stanovanjih in pridobitvi stanovanja iz stanovanjskega sklada ministrstva;
 - svetovanje pri zaposlitvi zakonca;
 - svetovanje in pomoč pri zagotavljanju otroškega varstva;
 - pomoč pri selitvah, če gre za selitve, ki so posledica razporeditve vojaške osebe na drugo formacijsko dolžnost zaradi službenih potreb v skladu z zakonom.

(2) Pravice iz prejšnjega odstavka pripadajo pripadnikom stalne sestave, drugim pripadnikom pa le, če so napoteni na opravljanje vojaške službe izven države ali po razglasitvi izrednega ali vojnega stanja.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek ima pripadnik pravico do znižane neprofitne najemnine za službeno stanovanje oziroma do subvencioniranja dela stanarine v višini, ki jo določi vlada na predlog ministra, če se preseli v stanovanje, ki ni oddaljeno več kot 20 km od kraja opravljanja vojaške službe. Pripadnik ima pravico do subvencioniranja dela stanarine še eno leto, če je zaradi službenih potreb razporejen na opravljanje vojaške službe v drug kraj in če se ne preseli v drugo stanovanje, za katero bi lahko uveljavljal subvencioniranje stanarine. Pravico do znižane neprofitne najemnine za službeno stanovanje se podrobneje uredi v aktu, ki ureja uporabo in upravljanje stanovanjskega sklada ministrstva.

(4) Pripadnik ima v času opravljanja vojaške službe pravico do subvencioniranja dela oskrbnine za varstvo predšolskih otrok v javni varstveni ustanovi oziroma ustanovi, ki ima ustrezno pooblastilo za opravljanje te dejavnosti. Pravico do subvencioniranja višjega dela oskrbnine za varstvo predšolskih otrok ima tri leta tudi pripadnik, ki se preseli z družino v stanovanje, ki ni oddaljeno več kot 20 km od kraja službovanja. Vlada določi višino in merila za subvencioniranje dela oskrbnine predšolskih otrok pripadnikom.

81. člen **(pravna pomoč)**

V skladu z Zakonom o obrambi ministrstvo zagotovi pravno pomoč pripadniku, zoper katerega je uveden kazenski ali odškodninski postopek zaradi opravljanja vojaške ali druge službe, če jo je po oceni ministrstva opravljal v skladu s predpisi in pravili službe.

82. člen **(pravno svetovanje)**

(1) Pripadnikom in njihovim družinskim članom ministrstvo na njihovo zahtevo zagotavlja pravno svetovanje, ki je brezplačno in obsega:

- pojasnila pripadniku o pravnem položaju v zadevah, ki so povezane z opravljanjem vojaške službe;
- pojasnila o pravicah in obveznostih pri uvedbi postopka, o pristojnostih državnih in drugih organov, o postopkovnih pravilih, stroških in načinu izvršitve sodne ali druge odločbe.

(2) Pravno svetovanje ne obsega svetovanje glede uveljavljanja pravic iz delovnega razmerja, v zadevah, ki se uveljavljajo po službeni poti, in v zadevah, pri katerih je pripadnik v sporu z ministrstvom, drugim državnim organom ali državo.

(3) Pravno svetovanje ne izključuje pravne pomoči iz prejšnjega člena.

(4) Do pravnega svetovanja so upravičeni tudi pripadniki pogodbene rezerve in drugi pripadniki ter družinski člani pripadnikov v zvezi z zadevami, povezanimi z njihovim statusom oziroma pravicami in obveznostmi v Slovenski vojski oziroma ministrstvu.

83. člen **(religiozna duhovna oskrba)**

Pripadniki imajo med vojaško službo pravico do religiozne duhovne oskrbe v skladu z Zakonom o obrambi.

84. člen **(športne dejavnosti in organizirano preživljanje prostega časa)**

(1) Pripadnikom in njihovim družinskim članom ministrstvo zagotavlja možnost uporabe športnih in drugih rekreacijskih objektov ter naprav v vojaških in drugih objektih ministrstva ter sodelovanje pri športnih dejavnostih za ohranjanje telesne, duševne in zdravstvene sposobnosti za vojaško službo, ki jih organizirajo generalštab in druga poveljstva, enote, zavodi ali ministrstvo.

(2) Pripadnikom in njihovim družinskim članom se zagotavlja možnost organizirane rekreativne dejavnosti z organiziranjem taborov, športnih srečanj, pohodov, srečanj za člane družin, likovnih kolonij, koriščenja počitniških zmogljivosti ministrstva in drugih dejavnosti.

(3) Pripadniki in njihovi družinski člani za udeležbo pri dejavnostih iz prejšnjega odstavka krijejo stroške v skladu s predpisi o opravljanju lastne dejavnosti ministrstva in splošnimi predpisi.

(4) Dejavnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena organizirajo poveljstva, enote in zavodi, ki jih določi načelnik generalštaba, oziroma ministrstvo, na podlagi ustreznih pogodb pa tudi častniške in veteranske organizacije.

85. člen **(klubi in centri za celostno skrb)**

(1) V vojašnicah se določi klubski prostor, ki lahko obsega tudi knjižnico, medioteko in druge prostore, in je namenjen srečevanju pripadnikov, njihovih družinskih članov in priložnostnim prireditvam. Poslovanje klubov se ureja s pravili službe.

(2) Spominske sobe, muzejske in druge zbirke, povezane z zgodovino in dejavnostjo enot, vojaško zgodovino ali obrambo nacionalne samobitnosti, nacionalnega ozemlja in samostojnosti, se organizirajo v okviru klubov v vojašnicah ali kot del javnih muzejev ali muzejskih zbirk. Ministrstvo lahko s tem namenom javnim muzejem in javnim muzejskim zbirkam neodplačno pogodbeno prenese vojaško orožje in opremo, izločeno iz operativne uporabe, kot muzejske eksponate. Enako lahko ravna ministrstvo tudi v primeru posameznih registriranih zbiralcev, vendar odplačno.

(3) Za izvajanje klubskih, športnih, rekreativnih, muzejskih in drugih dejavnosti pripadnikov in njihovih družinskih članov se lahko z ustreznimi pogodbami, skupaj s častniško ali veteransko organizacijo, organizirajo tudi centri za celostno skrb.

2. Pravice družinskih članov ob smrti ali invalidnosti pripadnika

86. člen

(stroški pogreba in enkratna denarna pomoč ob smrti)

(1) Družinski člani pripadnika Slovenske vojske, ki je izgubil življenje med opravljanjem vojaške službe v državi ali izven države, imajo pravico do povrnitve stroškov pogreba in pravico do enkratne denarne pomoči v skladu z Zakonom o obrambi. Za prevoz umrlega pripadnika, ki je izgubil življenje izven države, v kraj pogreba, poskrbi generalštab.

(2) Pogreb pripadnika, ki je pri opravljanju vojaške službe oziroma dela izgubil življenje, se opravi z vojaškimi častmi v skladu s pravili službe.

(3) Stroški pogreba in enkratna denarna pomoč iz prvega odstavka tega člena družinskim članom ne pripada, če pripadnik izgubi življenje na poti na delo in z dela, razen če gre za opravljanje vojaške službe izven države.

87. člen

(uporaba službenega stanovanja po smrti pripadnika)

(1) Zakonec in otroci pripadnika, ki je izgubil življenje med vojaško službo brez svoje krivde, lahko zadržijo najemniško razmerje za službeno stanovanje, ki ga je uporabljal pripadnik pred smrtjo.

(2) Zakoncu umrlega pripadnika se službeno stanovanje lahko dodeli tudi, če je imel pripadnik ob smrti vloženo prošnjo za službeno stanovanje in če je to edino stanovanje zakonca.

(3) Zakoncu umrlega pripadnika se na podlagi odločitve ministra na predlog načelnika generalštaba službeno stanovanje, ki ga je uporabljal umrli pripadnik pred smrtjo, tudi odproda, če je to za zakonca njegovo edino stanovanje in če za to obstajajo drugi utemeljeni razlogi.

88. člen

(pravice družinskih članov po smrti pripadnika)

(1) Družinskim članom pripadnika, ki je izgubil življenje med vojaško službo pri obrambi države, izvajanju nalog, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami, ali pri opravljanju drugih nalog Slovenske vojske, pripadajo poleg pravic iz 86. in prejšnjega člena, še naslednje pravice:

- psihološka oskrba ob smrti pripadnika;
- štipendiranje šoloobveznih otrok, vendar ne dlje kakor do leta, v katerem dopolnijo 27 let starosti;
- brezplačna pravna pomoči v zvezi z urejanjem zadev, povezanih s smrtjo pripadnika;
- prednost pri obravnavanju prošnje za zaposlitev brezposelnega zakonca ali otroka na ministrstvu pod pogojem, da izpolnjuje pogoje za zasedbo formacijske dolžnosti ali delovnega mesta;
- uporaba počitniških zmogljivosti ministrstva deset let po smrti pripadnika pod pogoji, ki veljajo za druge pripadnike.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za pripadnika, ki mu je zaradi poškodbe, ki jo je utrpel pri opravljanju vojaške službe, priznana invalidnost I. kategorije, in njegove družinske člane.

3. Skrb za pripadnike, ki opravljajo vojaško službo izven države

89. člen

(opravljanje vojaške službe in dela v skupnih poveljstvih in enotah)

(1) Pripadnikom, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe ali na delo izven države v skupna poveljstva, enote in na druge naloge, se zagotavlja pomoč, ki obsega:

- organizacijo prevoza iz države v kraj opravljanja vojaške službe v drugi državi in ob povratku;
- organizacijo obiskov doma med opravljanjem vojaške službe v drugi državi, praviloma najmanj dvakrat letno;
- ureditev zdravstvenega varstva v drugi državi, praviloma v enakem obsegu kakor doma;
- zagotovitev primerne stanovanjske v drugi državi;
- zagotovitev ustreznega šolanja otrok v drugi državi;
- pomoč pri iskanju zaposlitve za zakonca.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za vojaške in civilne osebe, napotene na opravljanje vojaške službe oziroma na delo izven države v organe, predstavništva ali službe mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami.

90. člen

(izvajanje obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah)

(1) Pripadnikom, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe izven države zaradi izvajanja obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodbami, kakor so operacije, misije in druge oblike delovanja, se praviloma zagotavlja:

- možnost komuniciranja z družinskimi člani doma;
- organiziran brezplačen obisk doma, praviloma enkrat v treh mesecih, če razmere, v katerih se opravlja vojaška služba, to dopuščajo in če je to predvideno z odločitvijo o napotitvi na opravljanje vojaške službe izven države;
- pravico do posebnega dopusta v skladu z merili, ki veljajo po predpisih mednarodne organizacije, v okviru katere se vojaška služba opravlja oziroma kakor je predvideno z odločitvijo o napotitvi na opravljanje vojaške službe izven države;
- pomoč pri varstvu ali šolanju otrok, varstvu invalidnega družinskega člana oziroma zaposlitvi nezaposlenega zakonca.

(2) Pomoč in pravice za pripadnike iz 89. člena tega zakona in prejšnjega odstavka se med seboj izključujejo, zagotavljajo pa se na stroške ministrstva v obsegu in na način, ki ju določi vlada.

4. Odhod iz vojaške službe

91. člen (priprave za odhod)

(1) Za pripadnike, ki jim bo prenehala pogodba o zaposlitvi brez krivdnih razlogov, pristojna služba ministrstva izvaja priprave za prezaposlitev, preusposobitev in uveljavitev drugih pravic, ki jih ima pripadnik ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi, določenih z Zakonom o obrambi in s tem zakonom.

(2) Priprave za odhod iz prejšnjega odstavka se izvajajo med rednim delovnim časom, praviloma v zadnjih šestih mesecih pred prenehanjem pogodbe o zaposlitvi. Med tem časom se pripadniku praviloma ne odreja novih službenih nalog.

(3) Pripadnikom iz prvega odstavka tega člena, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, se v času priprav za odhod iz Slovenske vojske ponudi sklenitev pogodbe o službi v rezervni sestavi. Pripadniki imajo med službo v rezervni sestavi pravico do zmanjšanega obsega usposabljanja ter druge pravice in obveznosti, ki jih uredi vlada. Taka pogodba se lahko sklene za najmanj pet let.

92. člen (skrb za nekdanje pripadnike)

(1) Pripadnikom, ki so do upokojitve delali na ministrstvu, se po upokojitvi zagotavlja:

- uporaba klubskih prostorov, športnih in drugih objektov v vojašnici ali drugem najbližjem objektu ministrstva;
- pomoč pri organiziranju oskrbe na domu, če za to zaprosijo;
- pomoč pri sprejemu v domove starostnikov, če za to zaprosijo;
- podaljšanje najemne pogodbe ali odkup službenega stanovanja;
- pravno svetovanje v zadevah, povezanih z njihovim delom na ministrstvu, razen če gre za zadeve, v katerih so v sporu z ministrstvom ali drugim državnim organom oziroma državo.

(2) Ministrstvo zagotavlja prostorske in druge pogoje za delovanje stanovskega združenja upokojenih pripadnikov.

(3) Ministrstvo lahko za oskrbo nekdanjih pripadnikov zagotavlja potrebne nastanitvene zmogljivosti z gradnjo ali z nakupom varovanih stanovanj. Za sprejem v ta stanovanja lahko zaprosijo samo nekdanji pripadniki, ki so ministrstvo zapustili zaradi nekrivdnih razlogov.

(4) Pripadnik, ki je do upokojitve delal na ministrstvu, lahko zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe za službeno stanovanje za nedoločen čas oziroma odkup takega stanovanja, če mu to stanovanje pomeni edino stanovanje. Podaljšanje najemne pogodbe oziroma odkup se mu omogoči pod pogoji in na način, določen z aktom, ki ureja uporabo in upravljanje s službenimi stanovanji v ministrstvu.

(5) Vojaške osebe, ki so do upokojitve delale na ministrstvu, imajo po upokojitvi pravico nositi službeno uniformo brez položajnih oznak, zlasti na vojaških slovesnostih, počastitvah ali žalovanjih ter podčastniških, častniških ali veteranskih srečanjih.

(6) Vojaške in civilne osebe, ki so do upokojitve delale na ministrstvu, oziroma nekdanje ministre za obrambo in državne sekretarje na ministrstvu, se pokoplje z vojaškimi častmi na način in pod pogoji, določenimi v pravilih službe o pogrebu z vojaškimi častmi. Z vojaškimi častmi se v skladu s to določbo pokoplje tudi druge zaposlene, ki so do upokojitve delali na ministrstvu, s činom polkovnika ali višjim oziroma s XIV. ali višjim razredom.

(7) Nekdanjim pripadnikom, ki jim je prenehala pogodba o zaposlitvi brez krivdnih razlogov, pa so v Slovenski vojski delali najmanj pet let, pripadajo pravice iz prve in pete alineje prvega odstavka tega člena.

(8) Nekdanjim pripadnikom iz prvega in sedmega odstavka tega člena se ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi na njihovo zahtevo izda izkaznica, katere obliko in vsebino določi minister, na podlagi katere uveljavljajo pravice v skladu s tem zakonom.

VIII. KAZENSKA DOLOČBA

93. člen **(samovoljna zapustitev enote)**

Z globo od 600 do 1200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki samovoljno zapusti poveljstvo, enoto ali zavod med povišano pripravljenostjo oziroma izvajanjem nalog, ki se štejejo za povišano pripravljenost v skladu z 9. točko prvega odstavka 3. člena tega zakona, oziroma med opravljanjem pomembne naloge, ki jo izvaja Slovenska vojska v skladu z zakonom (prvi in drugi odstavek 64. člena).

Zakon o službi v Slovenski vojski – ZSSloV (Uradni list RS, št. [68/07](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

94. člen (postopki v teku)

(1) Postopki v zvezi s predlogi, ugovori, zahtevami in pritožbami po službeni poti, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in zaključijo po predpisih in Pravilih službe v Slovenski vojski, ki so veljala do uveljavitve tega zakona.

(2) Za postopke, roke, pristojnosti in druga vprašanja, ki so s tem zakonom urejena drugače kot v Pravilih službe v Slovenski vojski, se ta zakon uporablja neposredno.

95. člen (sklenitev pogodb o zaposlitvi)

(1) Pripadnikom, ki so se zaposlili v stalni sestavi pred 14. januarjem 1995, in do uveljavitve tega zakona niso sklenili pogodb o zaposlitvi za opravljanje vojaške službe oziroma za službo v vojski po Zakonu o obrambi, niti po Zakonu o javnih uslužbencih, se ob prvi razporeditvi na drugo formacijsko dolžnost ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi. Če ne pride do sklenitve pogodbe o zaposlitvi, minister oziroma oseba, ki jo pooblasti, izda sklep, ki nadomešča pogodbo o zaposlitvi. Pogodba o zaposlitvi se lahko sklene tudi pred razporeditvijo na drugo formacijsko dolžnost.

(2) Pogodbe o zaposlitvi iz prejšnjega odstavka se sklenejo za nedoločen čas ter s pravicami in obveznostmi, določenimi z Zakonom o obrambi, tem zakonom in Zakonom o javnih uslužbencih. Pogodbe o zaposlitvi morajo skleniti vsi pripadniki najpozneje v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona. Vojaškim osebam iz tega člena v skladu z Zakonom o obrambi delovno razmerje na obrambnem področju preneha najkasneje do konca koledarskega leta, v katerem izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po splošnih predpisih.

96. člen

(plača za vojaško službo izven države in štipendiranje)

(1) Plača, dodatki k plači, prejemki, nadomestila in povračila za opravljanje vojaške službe izven države iz 89. ter 90. člena tega zakona se lahko uveljavijo z uredbo vlade tudi pred začetkom obračuna plač po zakonu, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

(2) Do uveljavitve predpisa iz sedmega odstavka 50. člena tega zakona se štipendiranje izvaja po predpisih in na način, ki se je uporabljal do uveljavitve tega zakona.

97. člen

(pravice upokojenih oseb)

Pravice iz prve in pete alinee prvega odstavka, tretjega, petega, šestega in sedmega odstavka 92. člena tega zakona imajo tudi vojaške in civilne osebe, ki so do upokojitve delale na ministrstvu, upokojile pa so se po 14. januarju 1995.

98. člen

(služba za izvajanje celostne skrbi)

(1) Organizacijska enota, ki bo izvajala naloge v zvezi s celostno skrbjo za pripadnike in druge naloge, ki jih določi minister, začne z delom najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) V roku iz prejšnjega odstavka določi minister tudi način in organizacijo zagotavljanja pravne pomoči in pravnega svetovanja pripadnikom in njihovim družinskim članom, v skladu z 81. in 82. členom tega zakona.

99. člen

(izvršilni predpisi)

(1) Označitev skupine obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja pri formacijskih dolžnostih iz 60. člena tega zakona mora biti izvedena v roku devetih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(2) Predpisi za izvrševanje tega zakona morajo biti izdani najkasneje v roku dveh let od dneva uveljavitve tega zakona, oziroma jih je treba uskladiti s tem zakonom v istem roku.

100. člen
(veljavnost)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-I (Uradni list RS, št. [58/08](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»24. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.